

آیا هوش مصنوعی به اندازه انسان‌ها خوب است

پژوهشگاه گروه مطالعات اخلاقی فضای مجازی با بررسی موضوع اخلاق و هوش مصنوعی، به این سوال پاسخ می‌دهد که آیا هوش مصنوعی به اندازه انسان‌ها خوب است؟

پژوهشگاه گروه مطالعات اخلاقی فضای مجازی با بررسی موضوع اخلاق و هوش مصنوعی، به این سوال پاسخ می‌دهد که آیا هوش مصنوعی به اندازه انسان‌ها خوب است؟

به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از پژوهشگاه فضای مجازی، وقتی بحث بر سر اصول اخلاقی هوش مصنوعی و این که چگونه فناوری می‌تواند اشتباه کند، پیش می‌آید، غالباً ذهن مردم تحت تأثیر صحنه‌های فیلم‌های هالیوودی قرار می‌گیرد. این که چه اتفاقی می‌افتد اگر این ابزار علیه ما برانگیخته شود و شروع به تیراندازی به مردم در خیابان کند؟! گرچه ما باید پذیرای همه احتمالات باشیم، اما نگرانی‌های اساسی‌تری نیز در مورد اخلاقیات هوش مصنوعی وجود دارد.

در طول تاریخ، ارائه چندین اختراع در حوزه فناوری بحث در مورد اصول اخلاقی در زمینه استفاده و یا حتی وجود آن فناوری را دامن زده است؛ همچنین با پررنگ‌تر شدن هوش مصنوعی در جامعه و مسائل اخلاقی پیرامون آن احساس نیاز به برنامه‌ای جامع برای رسیدگی به مسائل اخلاقی و چارچوب‌های آن بیشتر شد.

در ادامه، نگاهی به جنبه‌های مختلف اخلاق و هوش مصنوعی خواهیم داشت.

مبحث انصاف

در اولین روز کنفرانس مجازی ۲۰۲۰ EmTech Asia، دانشمند مشهور پیتر نورویگ، مدیر بخش تحقیقات گوگل، در مورد مسئله انصاف در اجرای هوش مصنوعی سخنرانی کرد. وی نمونه‌ای از نتایج جستجوی تصاویر در گوگل را نمایش داد. در گذشته، هنگامی که کاربران کلمه کلیدی «دکتر» را جستجو می‌کردند، تنها احتمال نمایش تصاویری شبیه به مردان قفقازی با کت‌های آزمایشگاهی سفید وجود داشت. اما امروزه تنوع جنسیتی و نژادی بیشتری در نتایج قابل مشاهده است.

نورویگ این نتایج را حاصل کیفیت داده‌ها و فرآیندهای تصمیم‌گیری می‌داند و همچنین اشاره می‌کند اگر انصاف از طریق عدم آگاهی حاصل شود، همچنان مشکل باقی مانده است. به این معنا که اگر انصاف در ارائه نتایج، حاصل تلاش انسانی و دانشمندان نبوده و تنها به دلیل کیفیت داده‌ها به دست آید، باز هم به طور آگاهانه انصاف رعایت نشده است. بنابراین برای اطمینان از صحت عملکرد آن این عمل باید از طریق تلاش آگاهانه دانشمندان و مهندسان انجام شود که می‌تواند روند پیچیده‌ای داشته باشد. وی تأکید می‌کند: «هدف ما این است که مردم را متقاعد کنیم در این حوزه انصاف وجود دارد.»

وی به توسعه دهندگان محصولات توصیه کرد که همواره به موارد زیر توجه داشته باشند: هنگامی که یکی از حضار در مورد میزان موفقیت شرکت‌های فناوری در تلاش برای کاهش تعصبات سؤال کرد، نورویگ می‌گوید که این لیست به توسعه دهندگان کمک کرده است تا با آگاهی بیشتری در این مورد، کار را پیش ببرند. ما همچنین به اضافه کردن عوامل جدید ادامه می‌دهیم. در گذشته ما بر روی امنیت داده تمرکز داشتیم؛ اما اکنون بر روی انصاف در ارائه محتوا نیز متمرکز شده ایم.

کار انسانی

کار انسانی بخشی است که هنگام صحبت درباره هوش مصنوعی به آن اشاره‌ای نمی‌شود. نادیده گرفتن جنبه کار انسان اغلب هنگام بحث در مورد هوش مصنوعی و اخلاق ممکن است تعجب‌آور باشد. اما مری‌گری انسان شناس در کتاب خود، درباره نیروی انسانی نامرئی صحبت می‌کند که برای پیاده‌سازی هوش مصنوعی به شکلی که امروزه شاهد آن هستیم، در تلاش است.

گری تأکید می کند: از آن جا که این افراد تا حد زیادی کنترل نشده اند و نظارتی روی خود ندارند، به راحتی یک بارمصرف تلقی شده و اغلب به عنوان کمک موقتی در نظر گرفته می شوند.

این افراد در حال کار بر روی وظایفی مانند برچسب گذاری داده ها بوده و جمعیت رو به رشدی از افراد ارائه دهنده خدمات را دربر می گیرند. اما گری این نوع کار را به عنوان کار شبیح تعریف می کند. زیرا شرایط کار اغلب باعث کاهش ارزش کاری آن ها و پنهان کردن افرادی می شود که به نتایج جستجوی بهتر در پروژه های دنیای استارت آپ کمک می کنند.

گرچه ممکن است این چشم انداز در ابتدا دلهره آور به نظر برسد؛ اما گری بیان می کند که این مشاغل می توانند به ویژه در زمان بحران بهداشت جهانی، مشابه وضعیت فعلی، ارزش کسب کنند. اما اقداماتی نیز برای جلوگیری و توقف سوءاستفاده از آن ها وجود دارد.

وی تأکید کرد که در حال حاضر هیچ قانونی وجود ندارد که کارگران قراردادی را اداره کند و خود مردم باید برای ایجاد چنین قانونی پافشاری کنند. وی هشدار داد: بازار قرار نیست این مشکل را برطرف کند.

فناوری و انسان

در ماه فوریه ۲۰۲۰، در یک کارگاه آموزشی که در واتیکان برگزار شد، پاپ فرانسیس اظهار داشت: کهکشان دیجیتال و به ویژه هوش مصنوعی در قلب تغییرات تاریخی است که ما در حال تجربه آن هستیم.

این نشان دهنده اهمیت فناوری هوش مصنوعی در زندگی امروز ماست. در حالت ایده آل، ما می خواهیم آن را به اخلاقی ترین شکل ممکن پیاده سازی کنیم.

اما اکنون که پیچیدگی مسئله انصاف در اجرای هوش مصنوعی و سایر مسائل عملیاتی پشت آن را دیده ایم، زمان آن رسیده است که این سؤال بزرگ را بررسی کنیم: آیا فناوری تنها به اندازه انسان پشت آن خوب است؟

این ممکن است استدلال موجود در خصوص چاقو را به شما یادآوری کند: به عنوان یک ابزار نه بد است و نه خوب. ارزش آن به فردی که از آن استفاده می کند و این که به چه دلیل از آن استفاده می کند، بستگی دارد.

آیا این بدین معناست که نگرانی های ما واقعی هستند؟ این که هوش مصنوعی چاقویی بیش نیست و فقط می توان امیدوار بود که به دست فرد اشتباهی نیفتد!

نورویگ پیام امیدوارکننده ای در این زمینه می دهد. زمانی که یکی از حضار این نگرانی را در رابطه با مسائل اخلاقی در هوش مصنوعی بیان می کند، نورویگ به او یادآوری می کند که چرا انسان ها در وهله اول در حال توسعه فناوری هستند. او تأکید می کند: ما سیستمی را مدنظر قرار داده ایم که در آن، فناوری ها بتوانند بهتر از ما عمل کنند.

به طور کلی، پیشرفت فناوری برای همه به معنای زندگی بهتر است. هوش مصنوعی پتانسیل گسترده ای دارد و مسئولیت اجرای آن به عهده ما است تا سیستم هایی ارائه دهیم که توانایی رعایت اخلاقیات را مشابه بهترین حالت انسانی داشته باشند.